

Brava s vrata bivše bolničke kapele na Trgu Republike, početak 19. stoljeća (foto J. Vranić)

KOVANI CVJETOVI ZAGREBA

Izložba Muzeja grada Zagreba

U Muzeju Grada Zagreba bila je tokom mjeseca jula održana izložba fotografija, koja nam je otkrila u pravom smislu skrivene ljepote našega grada. Vjerovatno ne bismo nikada upoznali — u ovoj našoj svakodnevnoj žurbi — nenametljivu ljepotu starih i katkada zardalih predmeta od kovanog željeza, da ta tema nije privukla pažnju fotografa Josipa Vranića. Upravljajući svoj objektiv na te predmete — predmete umjetnički oblikovane — Vranić se očito ne zadovoljava solidnom dokumentacionom fotografijom, već traži i pronalazi vrijednosti koje daleko nadilaze suhoparnost foto-dokumenta. Sakrivena ljepota tih »kovanih cvjetova« nalogala je u osnovi drugačiji pristup materiji. Nije bilo dovoljno pritisnuti dugme na aparatu, razviti i kopirati film; bio je potreban prije svega određen, u suštini moderan i aktivan stav prema predmetu interesa. I još nešto — likovna kultura.

Tako je ova izložba pokazala, da fotografija osim dokumentacione vrijednosti može imati i svoj likovni smisao — svoju umjetničku vrijednost. Jer, ne samo da se kroz eksponate upoznajemo s visoko kvalitetnom obradom željeza u proteklim stoljećima, nego nam se, naglašavanjem karakterističnih detalja, evocira i duh epohe — duh onog vremena, kojeg su ti predmeti od kovanog željeza nedjeljivi dio. Vranićev suvremeni likovni senzibilitet neprestano dolazi do izražaja u vidu potenciranog traganja za strukturom; traganja danas tako omiljelog u suvremenoj umjetnosti. Na nekim eksponatima gruba struktura željeza gotovo da je i primarna likovna vrijednost. Vještim kadriranjem, smislom za ravnotežu i suzdržanost, majstorskim poznavanjem tehnike i profinjnim osjećajem za tonske nijanse, Vranićeva fotografija je zaista mogla uzbuditi svakog posjetioca ove vrlo uspjele izložbe.

Ž. Košćević